01/06/2020

Ο Άγιος Βησσαρίων σώζει τη Λευκάδα από την πανώλη

/ Ορθόδοξες Προβολές

Την 1η Ιουνίου τιμάται από την Εκκλησία μας η ανάμνηση της απαλλαγής της νήσου Λευκάδας από την αρρώστια πανώλη, το έτος 1743

Το νησί της Λευκάδος περί τα μέσα του 18ου αιώνος μ.Χ. πέρασε μια μεγάλη δοκιμασία από το λοιμό της πανώλης. Με βάση διάφορα στοιχεία 1.800 κάτοικοι αφανίσθηκαν από την «πανούκλα». Επίσης Ενετική φρουρά αποδεκατίσθηκε. Το ίδιο και ολόκληροι οικισμοί, όπως τα Κολυβάτα του ορεινού χωριού Αλέξανδρος. Τον Αύγουστο του 1743 μ.Χ., ο ιερομόναχος Ματθαίος μετέφερε στη Λευκάδα από την ιερά μονή Δουσίκου, κοντά στα Τρίκαλα, την τιμία κάρα του Αγίου Βησσαρίωνος, Αρχιεπισκόπου Λαρίσης . Με τη βοήθεια του Αγίου οι Λευκαδίτες σώθηκαν από τη φοβερή ασθένεια. Ανήγειραν μάλιστα ναό προς τιμήν του στο χώρο όπου είχε στηθεί προηγουμένως το λοιμοκαθαρτήριο και τον παρεχώρησαν ως μετόχι στη μονή Δουσίκου. Η περιοχή εκείνη μέχρι σήμερα ονομάζεται «Αγία Κάρα».

Με βάση τα επίσημα στοιχεία, 1800 ψυχές αφανίσθηκαν απ’ «τήν πανούκλα τ’ Άη Χαραλάμπου» -όπως οί ντόπιοι τήν έλεγαν. Απ’ αυτούς, 1.028 ήταν οί κάτοικοι της πόλης (επί συνόλου 3.457, δηλαδή 1 πρός 3 περίπου) καί 772 οί κάτοικοι της ύπαίθρου. Επίσης, ή ένετική φρουρά αποδεκατίσθηκε. Τό Ιδιο καί όλόκληροι οικισμοί, όπως τά Κολυβάτα τού ορεινού χωριού Αλέξανδρος. Τά νεκροταφεία της μικρής πολίχνης της Άγια-Μαύρας, γέμισαν από τά πολυάριθμα ξέπνοα κορμιά τών δυστυχισμένων Λευκαδιτών. Ό τρόμος γιά τήν ξαφνική μάστιγα κυριάρχησε.

Ό ιστορικός Σπυρ. Βλαντής γράφει: «Τά συμπτώματα ήσαν φοβερά. Τό πρόσωπον, άποβάλλον τήν φυσικήν αντον χροιάν, έπέκτα έντός ολίγου τήν τον πτώματος. Ή ϊρις τών οφθαλμών διεστέλλετο, τά χείλη συνενονντο, ή γλώσσα έξηραίνετο. Ταντα συνωδεύοντο υπό δίψης, ρίγους, παραληρήματος καί μανίας, παρά τά τοσαντα δέ δεινά τό σώμα, έκλειπούσης πάσης τον οργανισμον άντιδράσεως, κατέκειτο ώς πτώμα. Οιδήματα είς τούς βουβώνας, ή υπό τάς μασχάλας. Τήν κοιλίαν καί τό στήθος έκάλυπτον άνθρακες, σημειον άλάνθαστον σωτηρίας άν ζωηροί καί οδυνηροί, θανάτου δέ, άν ώχροί καί άνώδυνοι. Ονδεμία διάκρισις ήλικίας, φύλου, κοινωνικής τάξεως. Γενικός ο κίνδυνος καί ο τρόμος. Έν τρισίν, ή πέντε ήμέραις, οί προσβαλλόμενοι άπέθνησκον, εντυχείς δέ όσοι έν ολίγαις ώραις άπηλλάσοντο τών δεινών των.»

Γιά ένάμιση όλόκληρο χρόνο, από τόν Ιανουάριο τού 1743 μέχρι τόν Ιούνιο 1744, τό θανατικό θέριζε τούς αδύναμους νά αντιδράσουν κατοίκους τού νησιού.

Τόν Αύγουστο τού 1743 ό ιερομόναχος Ματθαίος, από τήν Ί. Μονή Δουσίκου, κοντά στά Τρίκαλα, φέρνει στήν Λευκάδα τήν θαυματουργή κάρα (κρανίο) τού Αγίου Βησσαρίωνος, Αρχιεπισκόπου Λαρίσης.

Ένας Λευκαδίτης, ό Δημ. Πετριτσόπουλος, γραφεί σχετικά στον αδελφό του, πού βρισκόταν στην Ιταλία: «...Διό, ώς προς τους έπιΖωντας δέν απομένει έλπίς σωτηρίας, εκτός και αν ή Παναγία Παρθένος μαλάξη υπέρ ήμων τήν δικαιοτάτην όργήν τον υίον της. Ύπό τό πνενμα τοντο δέονται πάντες μετά πικρων δακρύων, πολλοί δέ μετά δακρύων αίματος. Φαίνεται, όμως, ότι ή Παναγία είσήκουσε των δεήσεων των πιστων καί ευλαβών, διότι ένέπνευσεν είς τάς Αρχάς νά έπιτρέψουν τήν έκ Λευκάδος διέλευσιν τον περιωνύμου λειψάνου τής κάρας τον Αγίου Βησαρίωνος τον θαυματουργον, τον μεγάλου έκείνου Αγίου, όστις καθημερινως τελεί τοσαντα θαύματα καί όστις διά τής διαβάσεώς του έκ των πανωλοβλήτων χωρων αποδιώκει τό κακόν, των προσβεβλημένων ανακτώντων αμέσως τήν προτέραν ευεξίαν. Ένεκα τούτου φαντάσθητι οπόση είναι ή πίστις καί ή έλπίς πάντων ήμων, αγωνιόντων νά ϊδωμεν αποκαθισταμένην τήν υγείαν. Χθές αί πληροφορίαι έβεβαίουν ότι ή αγία κάρα εφθασεν είς ΠρέβεΖαν καί σήμερον

αναμένεται έντανθα μετ’ αφάτου ανυπομονησίας καί χαράς των κατοίκων.

Με την παρέμβαση τού Αγίου, οί Λευκαδίτες σώθηκαν από την φοβερη ασθένεια. Έχτισαν μάλιστα ναό πρός τιμην του -στόν χώρο οπου είχε στηθεί προηγουμένως τό Λοιμοκαθαρτηριο- καί τόν παραχώρησαν σάν μετόχι στην Μονη Δουσίκου. Ή περιοχη εκείνη μέχρι σημερα ονομάζεται «Άγια Κάρα». Καθιέρωσαν επίσης ή 1η Ιουνίου, κάθε χρόνο, νά γιορτάζεται επίσημα από την τοπικη Εκκλησία σάν ήμέρα ευχαριστήρια πρός τόν Θεό, γιά την απαλλαγή από τό δεινό αυτό.

Συνέθεσαν μάλιστα καί ειδικό ευχαριστηριο καί ίκετικό κανόνα πρός τόν Ιησού Χριστό. Μέ την είδιχη αύτη άκολουθία:

α) Αποδίδεται ευχαριστία στόν Θεό, διότι τούς απάλλαξε από την -όνομα καί πράγμα- πανώλη νόσο.

β) Αποδίδεται, επίσης, ευχαριστία στόν Θεό, διότι αναπληρωσε τούς Λευκαδίτες, πού πέθαναν από την πανώλη, μέ άλλους, περισσότερους κατοίκους.

καί γ) Αναπέμπεται δέηση γιά την ανάπαυση τών ψυχών οσων πέθαναν από την φοβερη αρρώστια, ε’ίτε κατοίκων τού νησιού είτε ξένων.

Ό Άγιος τιμάται στην Θεσσαλία, στην Ήπειρο, στη Δ. Μακεδονία, στη Φιλιππιάδα, στην Λευκάδα, στό Βαθύ τού Μεγανησίου καί στίς παραδουνάβιες χώρες.